

čís. 8335, repet. nálezů čís. 106 zásadu, že, je-li manžel povinen, by manželce bez její viny rozvedené poskytoval slušnou výživu, nesmí se té povinnosti vymykati namítáním své vzájemné pohledávky. K odůvodnění toho názoru uvedl, že rozvedený manžel musí své povinnosti, poskytovat manželce výživu (§ 91 obč. zák.), dostáti v každém případě, tedy i tehdy, má-li proti ní vzájemnou pohledávku. V případě, který má na mysli rozhodnutí téhož soudu ze dne 29. října 1901, Gl. U. čís. 1602, namítal manžel proti manželčině pohledávce na výživném svou pohledávku a domáhal se zrušení exekuce z důvodu, že manželčina pohledávka zanikla započtením. Odvolací soud žalobu zamítl z důvodu, že prý vyživovací příspěvky nepozbývají povahy vyživovací povinnosti a nepřeměnily se v obligační povinnost, že povinnost poskytovat je, může býti splněna jenom skutečným zapravením a že započtení manželčina nároku na výživné na peněžitou pohledávku manželovu je vyloučena, protože pohledávky nejsou stejnorodé (§§ 1438, 1440 obč. zák.), a že opačný názor by vedl k nesrovnalosti potud, že povinný manžel by se mohl sprostiti zákonné vyživovací povinnosti poukazem na vzájemný obligační nárok, kdežto za týchž podmínek za trvání manželského společenství by to možným nebylo. Nejvyšší soud ve Vídni v tom případě poukázal na předpis § 291 čís. 2 ex. ř., podle něhož pohledávka na výživné je odejmuta zásahu věřitelů, bez ohledu na to, zda vychází od povinného samého neb od jiných věřitelů, a vyslovil, že nárok žalované (na vyživovací příspěvky) nepozbyl povahy nároku na výživné příslušející jí ze zákona. Tento nejvyšší soud v rozhodnutí z 12. ledna 1927, Rv I 1796/26 (sb. n. s. čís. 6688) schválil názor odvolacího soudu, že nárok rozvedené manželky na poskytování slušné výživy má podle dvorního dekretu ze 4. ledna 1841 sb. z. s. čís. 531 tutěž hmotněprávní povahu jako nárok podle § 91 po případě § 1264 obč. zák., že zákon má v první řadě na mysli výživu in natura, že výživné ustanovené v penězích je jenom náhražkou této výživy a že pohledávku žalobcovu nelze započítati na výživné, jež žalovaná vymáhá, neboť pohledávky nejsou stejnorodé (§ 1440 obč. zák.). Jelikož vyživovací příspěvky na penězích (náhradní nárok) mají tutěž právní povahu jako výživa in natura (původní nárok), nutno uznati, že nemohou býti kompensovány se vzájemnou peněžní pohledávkou právě tak, jako s ní nemůže býti kompensován původní nárok.

Čís. 7747.

Byl-li převodní poplatek vyměřen z prodaných movitostí jako z příslušenství nemovitostí, movitostí pak přestaly býti příslušenstvím nemovitostí, zaniklo ohledně nich přednostní zástavní právo, které je postihovalo podle § 72 popl. zák.

(Rozh. ze dne 3. února 1928, R I 1144/27.)

K rozvrhu výtěžku za exekučně prodané movitosti přihlásil berní úřad v přednostním pořadí převodní poplatek. Tento poplatek byl vy-

měřen z tržové smlouvy ze dne 9. srpna 1926, již byly prodány nemovitosti za 500.000 Kč a zařízení rovněž za 500.000 Kč. Soud první stolice přiznal převodnímu poplatku přednostní pořadí, rekursní soud přikázal celý dražební výtěžek vymáhajícímu věřiteli. Důvody: Soud první má za to, že poplatku přísluší přednostní zákonné právo zástavní podle § 72 popl. zák., jak na nemovitosti, tak na prodaných movitostech. Než soud první přehlíží, že podle § 1 A. popl. zák. poplatek platí se jen z úplatného převodu nemovitosti; za nemovitosti považují se podle zákona (§ 293 obč. zák.) movité věci jen pokud jsou příslušenstvím nemovité věci. Proto pro převodní poplatek vázne přednostní právo zástavní podle § 72 popl. zák. na movitostech jen potud, pokud jsou příslušenstvím nemovitostí. Exekuce, jejíž výtěžek napadeným usnesením byl rozdělen, provedena byla na věci movité. Z výtěžku toho mohl by erár požadovati něco z důvodů přednostního práva zástavního pro převodní poplatek jen proto, že prodané svršky tvořily příslušenství nemovitosti. K uplatnění tohoto nároku však není vhodným prostředkem přihláška k rozvrhu výtěžku mobilární dražby, nýbrž musil by býti uplatněn jen žalobou podle § 258 ex. ř. Pokud se tak nestalo, sluší rozdělovanou podstatu považovati za výtěžek z prodeje movitostí a ježto vymáhající věřitel má první pořadí podle zájemního protokolu k věcem, z jejichž výtěžků utvořena byla rozdělovaná podstata, slušelo celou tuto podstatu jemu přikázati.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podle vývodů dovolacího rekursu byl převodní poplatek, jehož přikázání v přednostním pořadí se dovolací rekurentka domáhá, vyměřen z prodaných movitostí jako z příslušenství nemovitostí, domů čis. pop. 297 a 372 vl. čis. 737 a 873, které spolu s prodanými movitostmi byly předmětem tržové smlouvy ze dne 9. srpna 1922. Avšak nehledíc k tomu, že ve sporu o nepřipustnost exekuce na prodané movitosti, vedeném u okresního soudu v B. dovolací rekurentka sama tak tvrdila, bylo rozsudkem ze dne 24. února 1927 v tomto sporu vydaným, který nabyl právní moci, uznáno, že po onom prodeji prodané movitosti příslušenstvím spoluprodaných nemovitostí býti přestaly a jím nejsou. Tento rozsudek byl co do svého obsahu při rozvrhovém roku účastníkům sdělen a námitek proti němu nebylo. Mimo to dlužno uvést, že dovolací rekurentka (pokud se týče berní úřad v B.) vedla na prodané předměty pro pohledávku z převodního poplatku movitostní exekuci a tím také uznala, že movitosti, o jejichž rozvrh výtěžku jde, příslušenstvím nemovitostí již nejsou. Tomu-li tak, tedy ježto přestaly prodané movitosti býti příslušenstvím uvedených nemovitostí, zaniklo co do nich přednostní zástavní právo, které je postihovalo podle § 72 popl. zák. pro převodní poplatek z nich, jen jako z příslušenství vyměřený. Proto nepřislouší převodnímu poplatku, pokud se týče ani poměrné části z něho nárok na přednostní uspokojení z rozvrhového výtěžku a rekursní soud, rozhodnuv takto, nepochybil.